

アイヌタイムズ

第 59 号

2014 年 5 月 10 日 (土) アイヌ語ペンクラブ

El AinuTimes n-ro 59 eldonita en la 10-a de majo 2014
aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Kyuusei-ityouen oruspe

(La ajnua [t.e. aina] lingvo)

Tap uhunak, ekuskonna k=ossike arka wa ku=soyokari wa ayne, sino ku=honi arka ka ohonno an ruwe ne.

Byouin or un k=arpa akusu, isa "Ne tasum *Kyuusei-ityouen* ne." sekora en=ye ruwe ne.

Uisuru neya *saikin* neya k=ossike ta earkinne poronno an wa, oro wano asin *gasu* ani ku=honihi sipisese yak ye.

Ku=honihi tayko koraci sipisene ruwe ne.

K=e yakun naa wen kusu, ohonno *supootu-dorinku* ku=ku patek ki ruwe ne.

Kusuri ku=ku wa, nep ka somo k=e kor k=ossike ku=sinire wa wakka ku=ku yak pirka hawe ne.

Norouirusu wano *kansensei-ityouen* sekora a=ye tasum i=koturse hi ka an ruwe ne.

Mata orta *kyuusei-ityouen* poroser *kansensei-ityouen* ne.

Rakonto pri

akuta gastroenterito

(stomaka kaj intesta inflamo)

(Esperanto)

Antaŭ kelkaj tagoj akute min doloris la ventro, kaj mi laxis kun longa doloro. Tio estis tre mordanta.

Kiam mi iris hospitalon, la kuracisto diris, "Via malsano estas akuta gastroenterito (stomaka kaj intesta inflamo)."

Li diris, "En via intesto viruso kaj mikrobo tre multiĝas, kaj via ventro ŝvelis pro la gaso ellasita de ili".

Mia ventro ŝvelis kiel tamburo.

Manĝi ion pli malbonigis mian sanstaton. Tial mi nur trinkis la izotonajn trinkaĵojn "pokarisuetto" aŭ "akueriasu" dum kelkaj tagoj.

Onidire, estas efike, preninte medikamenton, preni akvon kaj ripozigi la stomakon kaj la inteston sen manĝi.

Povas esti, ke oni suferas de la malsano "Infekta gastroenterito" pro la Noro-viruso. Kaj vintre multa estas la okazo, ke "Akuta gastroenterito" estas "Infekta gastroenterito".

Vintre troviĝas multe da pacientoj infektitaj de Noro-viruso.

Mata an kor *norovirusu* i=koturse enitan pe ne wa, ponno ponno (10-100 ko) ka oka yakun i=koturse ruwe ne.

Rapok ta, yayan *syokutyuudoku-kin* anakne poronno (*suuzyuumam-suuhyakumanko*) a=tumama or a=omare yak easir i=koturse p ne kusu, *norovirusu* anakne sino i=koturse enitan pe ne kuni ku=ramu.

A=tekehe uirusu us akusu, a=kere doanobu neya ipe neya or wano tasum i=koturse p ne ruwe ne.

Ne tasum an kor 24-48 zikan okake ta soyokari=an wa, atu=an wa, ponno mawekor=an hi ka an.

Ne tasum somo i=koturse kunine, kanna kanna pirkano tekehraye=an hi iyotta pirka p ne ruwe ne. A=askepetuturu ka, a=askeetupsike ka, a=amihi ka, pirkano a=huraye yak pirka.

Norovirusu arukooru ani a=ronnu eaykap.

Ensokei-hyohakuzai neya sesek wakka (85 do akkari, 1 pun akkari) neya ani a=ronnu easkay ruwe ne.

2013/14 siizun or ta (2013 pa 9 cup or wa) 2013 pa 12 cup 22 to wano 12 cup 22 to pakno (2013 pa *dai-51-syuu*) ne tasum utar iyotta inne. (*Hokkaidou* or ta *Zenkoku* or ta)

Kiam homan korpon invadas nur de dek ĝis cent tiuj virusoj, oni estas infektita.

Ĝeneralaj mikroboj kaŭzantaj tokisiĝon pro manĝaĵo, ekz. salmonelo, nur infektas aŭ infektas kaj malsanigas homon nur kiam ili invadas korpon kun la nombro de kelka-centoj mil ĝis kelka-milionoj. Tial kompreniĝas, ke oni estas infektita pli facile je la Noro-viruso ol tiuj.

Oni estas infektita per porda anso tuŝita de mano de infektitoj aŭ per manĝaĵo preparita de infektitoj.

Kiam 24- 48 horoj pasas de infekto, oni laksas, vomas kaj ekhavas febreton.

Gravas, ke oni lavu la manojn atente speciale lokon inter unuj fingroj kaj aliaj fingroj kaj pinton de fingroj kaj ungojn por eviti infektadon.

Oni ne povas mortigi Noro-viruson per alkoholo. Oni devas sterilizi ĝin per klora blankigilo aŭ varmega akvo (pli varme ol 85°C kaj pli longe ol 1min.)

De la 51-a semajno de la jaro 2013 (ekde la 16-a de dec. 2013 ĝis la 22-a de dec.) malsanuloj pri infekta gastroenterito estas la plej multaj el malsanuloj de ĉiu samajno de la sezono de la jaroj 2013/14, t.e. de sept. 2013 ĝis aug. 2014. (kaj en la gubernio Hokkajdo kaj en la tuta Japanio) [Ĝisdatigo: feb. 2014]

<http://www.iph.pref.hokkaido.jp/kansen/603/hokkaido/transition.html> (japane)

Aĉetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,

Adreso: HAMADA Takaŝi

1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,

e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),

TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.

e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AINUtimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.

2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*

3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.*

4. **Verda litero estas Esperanta.**